

MÖTESDATUM

Protokoll

Tillgänglighetsråd Region Norrbotten

Tid och plats

Måndag den 26 Februari 2018, kl 13:00-17:00, Regionhuset 1:an

Närvarande

Anders Öberg (S)
Glenn Berggård (V)
Inger Lundberg (L)
Eivor Eriksson, DHR
Karin Sundbaum, SRF

Christian Lindgren, HSO
Inger Johansson, HSO
Jan Erik Nilsson, HSO
Ivan Åberg, HSO

För kännedom

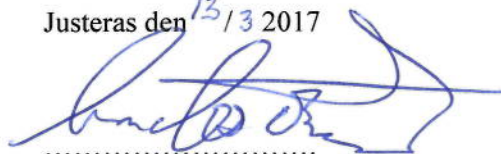
Maria Stenberg (S)
Agneta Granström (MP)
Karl-Henrik Eriksson (L)
Birgitta Pounu (NS)
Margareta Bladfors Eriksson (S)
Tomas Mörtberg (C)
Ellinor Söderlund (S) - vakant
Kristina Hjort, HSO

Lennart Thelin, HSO
Ingrid Aarflot, HSO
Sven Georén, HSO
Susanne Flodström, HSO
Kerstin Hübinette, HSO
Margareta Lindblom, DHR
Hjördis Lindström, SRF

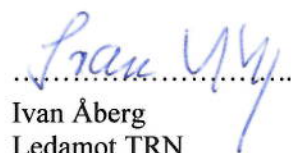
Åsa Heikkilä, sekreterare

Justeras den ¹³/₃ 2017

Anders Öberg
Landstingsråd

Justeras den ¹⁴/₃ 2017 2018

Ivan Åberg
Ledamot TRN

§ 1

Sammanträdets öppnande

Anders Öberg hälsade ledamöterna välkomna och förklarade sammanträdet öppnat.
Genomgång av närvarande ledamöter.

§ 2

Val av protokolljusterare

Ivan Åberg valdes att tillsammans med ordföranden justera protokollet.

§ 3

Godkännande av föredragningslistan

Dagordningen godkänd.

§ 4

Syn och hörselvården i Region Norrbotten

Tanya Jendersen, Verksamhetschef för syn- och hörselvården i division Länsjukvård ger patientrådet information om syn- och hörselvården i länet. Verksamheten är ett länsövergripande ansvar och är ett kompetenscentrum som arbetar med habilitering och rehabilitering. Ca 60 personer är anställda, ungefär 15 olika yrkeskategorier. Arbetsfältet är över hela länet men mottagningar finns placerade:

- Hörcentraler (Sjukhusen i Kiruna, Gällivare, Kalix, Piteå samt Sunderbyn)
- Tolkcentraler (Luleå-Stadsvikens hälsocentral & Kiruna sjukhus)
- Syncentral (Luleå-Stadsvikens hälsocentral & Gällivare Sjukhus)
- Pedagogiska hörselvården (Luleå-Stadsvikens hälsocentral)
- Tekniska hörselvården (Sunderby sjukhus)

Hörcentralen

I Norrbotten har Ca 40 000 personer en hörselnedsättning.

2013-2017 har remissflödet legat mellan ca 2500-3100

2001-2017 har snittpriser för en hörapparat har minskat från 4196kr-1395kr

2017: har hörcentralen haft 19 966 hörapparatsbesök

2017: 1348st besök av barn

2017: 3002st besök för audiogram

2017: 4900st hörapparater är utprovade

Syncentralen

I Norrbotten har ca 2500 personer en synnedsättning

- 2014-2017 har remissflödet legat mellan 270-190 vilket visar på en minskning på nästan 100 remisser
- 2017 hade syncentralen 1274 besök, vilket är en minskning jämfört med tidigare. Utav besöken är 156 nya patienter.

Tekniska hörselvården

Arbetar bland annat med installation/reparation av hjälpmedel som t.ex. hörapparater, arbetsplatsanpassningar samt installation av elektronisk kommunikation.

Tolkcentralen

Statistik över antalet tolkbeställningar under 2017:

- Barndomsdöva 404st
- Döyblinda 604st
- Vuxendöva 686st

Pedagogiska hörselvården

Pedagogiska hörselvården arbetar bland annat med hembesök, både till egna hemmet men även till kommunens särskilda boenden.

Statistik visar att under 2017 har pedagogiska hörselvården gjort:

- Enskilt besök på vårdenhet 487st
- Gruppteambesök på vårdenhet 363st
- Skolbesök 90st

Tanya berättar att patienter med besvär av tinnitus ökar i länet. Frågor från rådet är om det beror på att allt fler använder hörlurar, vilket studier inte påvisar däremot ökar det bildning av vax i hörselgången vid användning av alla typer av hörlurar.

Rådet lämnade några frågor som Tanya tog med sig för att besvara, svaret presenteras nedan:

Anlitar Regionen Strömbäcks folkhögskola?

Svar: Strömbäcks folkhögskola samverkar vi sällan med eftersom pedagogiska hörselvården själva bedriver kursverksamhet – i något ärende har vi haft patienter där under senaste åren.

När en förening önskar få inkopplat en hörslinga, var vänder man sig?

Svar: Vi kan installera slingor hos föreningar mot betalning, ansvarig är Tekniska hörselvården för mer information.

Det finns idag en applikation som stöder Smart Phones att kunna använda tillsammans med sin hörapparat, varför är den svår att installera och varför har inte personalen på hörcentralen fått utbildning?

Svar: Siemens hörapparat, tillsammans med flera av våra upphandlade hörapparater, kan brukas/ användas tillsammans med en APP som för Samsungs del heter Touch Control. Många av dessa kan våra audionomer. Utvecklingen går snabbt och vi uppdaterar oss kontinuerligt.

Var vänder man sig som patient när man bor på ett Särskilt boende?

Svar: Den pedagogiska hörselvården kommer gärna på hembesök och undervisar både patienten och personalen.

Om ni önskar kontakt med Tanya så är hennes mailadress

tanya.jendersen@norrboten.se

Synskadades riksförbund i Norr – och Västerbotten har lämnat en skrivelse till Region Norrbotten och Västerbottens länslandsting med frågan **Viktig rehabilitering försvann – Vad händer nu?**

”Det faktum att Vindelns folkhögskola, nu beslutat om att lägga ner sin verksamhet med Synkurser, ser Synskadades riksförbund i Norr- och Västerbotten, mycket allvarligt på. Tyvärr så kom detta till vår kännedom alldeles för sent, för att vi skulle hinna agera, innan beslutet fattades. Därför får vi nu försöka acceptera detta beslut, men det innebär inte att vi accepterar, att denna form av rehabilitering tas bort för de synskadade i Norr- och Västerbotten”.

Regionråd Anders Öberg lämnar svar till patientrådet där SRF finns representerade, Region Norrbotten vill medverka till en hållbar och långsiktig lösning och det finns samtal att om möjlighet att arrangera kurser på en av länets folkhögskolor.

När det gäller fortsatt samverka i frågan kommer SRF att träffa Syn och Hörselvården för att vidare diskutera frågan.

§ 5

Nya klagomålslagen

Från och med 1 januari 2018 gäller nya regler för hur patienter och närstående ska lämna klagomål eller synpunkter på vården.

Birgitta Boqvist, verksamhetsstrateg inom patientsäkerhet på regionen informerar om lagförändringar, samt att en ny lag för *Patientnämnden (PaN)* gäller från 1 januari 2018.

Lagen om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården 2017:372.

Syftet med förändringen är att skapa en enklare, mer ändamålsenlig och effektivare klagomålshantering vilket bidrar till ökad patientsäkerhet samt resurseffektivt för vården. Vården kommer genomgå en kulturförändring och rikta sig mot en mer personcentrerad vård och utgå från patientens upplevelser och använda kunskapen i verksamhetsutveckling.

- Det är verksamheten som i första hand tar emot och besvarar klagomål
- Patientnämnden ska tillsammans med vårdgivarna utgöra första linjen i det föreslagna klagomålssystemet
- Inspektionen för vård och omsorgs (IVO:s) utredningsskyldighet begränsas i klagomålsärenden

IVO har från och med 1 januari 2018 kvar sin skyldighet att utreda händelser som inneburit att patienten fått en bestående skada, ett väsentligt ökat behov av vård eller avlidit. IVO ska även fortsätta utreda klagomål som gäller tvångsvård och händelser som allvarligt och på ett negativt sätt påverkat självbestämmande, integritet eller rättslig ställning. IVO ska även arbeta med ökad tillsyn ute i verksamheterna.

När det gäller klagomål är vårdgivaren skyldig att ta emot klagomål, direkt återkoppla att ärendet mottagits samt påbörja utredning där åtgärder som verksamheten bedömer nödvändiga redovisas för att liknande händelser inte ska ske igen. Vårdgivaren ska även återrapportera till patient och närstående senast inom 4 veckor, gärna så skyndsamt som möjligt, med följande:

- 1) Ge en förklaring till vad som inträffat
- 2) Ge en beskrivning av vilka åtgärder som vårdgivaren avser att vidta för att en liknande händelse inte ska inträffa igen
- 3) Ta emot synpunkter på förbättringar från patient och närstående

Om flera vårdgivare varit inblandade bör patient och närstående få ett gemensamt svar.

Regionens statistik visar att klagomål och synpunkter registreras i högre grad i dag ute i verksamheterna jämfört med 2015. Orsaken till klagomål är enligt statistiken är:

- 1) Försenad diagnos
- 2) Felaktig vård
- 3) Brister i kommunikation
- 4) Komplikationer
- 5) Vårdrelaterade infektioner

Patient och närståendes synpunkter är viktiga för att hälso-, sjukvård och tandvård ska kunna utveckla vården och erbjuda en god kvalitet.

MÖTESDATUM

Idag finns olika sätt att lämna klagomål och förbättringsförslag rörande vården:

- Lämna synpunkter, förbättringsförslag eller klaga direkt till läkaren eller annan personal som du träffade i vården
- Via brev; Region Norrbotten
97189 Luleå
- E-post avvikelser@norrboten.se
- Telefon; 0920-28 40 00

Det pågår ett arbete för att på ett ännu bättre sätt kunna ta emot vårdsynpunkter genom att kunna registrera via nätet. Från TRN utses två testpersoner Karin Sundbaum och Christian Lindgren. Klas Gustavsson är utvecklingsledare för Region Norrbotten är ansvarig för testversionen, Klas kommer kontakta Karin och Christian.

Region Norrbotten arbetar systematiskt med patientsäkerhetsarbete genom att identifiera risker via patientenkäter, nationella/regionala uppföljningar, avvikelserapportering, kvalitetsregister samt öppna jämförelser.

Verksamheterna ska identifiera och avvikelshantera risker, tillbud och negativa händelser de ska rapportera, utreda, analysera och sammanställa samt vidta förbättringsåtgärder, återföra tillbaka till verksamheten och vidta åtgärder utifrån resultat av uppföljningen.

En avvikelse rapporteras (med avvikelse menas negativ händelse eller tillbud SOSFS 2011:9) den tas om hand av enhetens avvikelseansvarig och graderas i färg röd, gul och grön.

- RÖD= avvikelser lämnas till verksamhetschefen
- GUL= avvikelse till analysteam för ställningstagande
- GRÖN= avvikelse till enhetens förbättringsarbete

När avvikelser är RÖD så ansvarar verksamhetschefen för att utreda och bedöma om patienten drabbats av en allvarlig skada, sjukdom eller utsatts för risk att drabbas och efter det bedöma om en anmäla enligt Lex Maria (SOSFS 2005:28) ska ske. Om anmälan görs skickas den till IVO som i sin tur bedömer om vårdgivaren fullgjort sin skyldighet att utreda och anmäla händelsen som medfört eller kunnat medföra en allvarlig vårdskada enligt Patientsäkerhetslagen (2010:659).

Om en legitimerad yrkesutövare utgör en risk för patientsäkerheten är verksamhetschefen skyldig att utreda och anmäla leg. hälso- sjuk och tandvårdspersonal. IVO utreder sedan den enskilda yrkesutövare med utgångspunkt i patientsäkerheten och de risker som kan finnas i den enskildes utövande av yrket. Skälen till granskningen kan vara oskicklighet, olämplighet, sjukdom eller missbruk av alkohol, narkotika eller andra droger.

Om Inspektionen för vård och omsorg anser att det finns skäl för beslut om prövotid, återkallelse av legitimation, återkallelse av annan behörighet att utöva yrke inom hälso- och sjukvården eller begränsning av förskrivningsrätt enligt 8 kap., ska inspektionen anmäla detta till Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd. Lag (2012:957).

Synpunkter från rådet är att man som patient eller närstående kan behöva stöd av patientnämnden. Enligt Birgitta kan man som patient och närstående alltid kontakta patientnämnden.

Varje år sammanställer Region Norrbotten en Patientsäkerhetsberättelsen och 2017 års berättelse ska den 28 februari redovisas till styrelsen och kommer finnas tillgänglig i protokollen från styrelsemötet.

§ 6

Framtidens hälsa och vård 2035

Vägen till framtidens hälsa och vård år 2035, Bästa livet, bästa hälsan.

Åsa Rosendahl Statistiker på Regionen berättar om det pågående arbetet.

En målbild ska arbetas fram som tar sin utgångspunkt i medborgarnas och patienternas perspektiv. Hur ska våra tjänster bäst matcha befolkningens framtida vårdbehov och önskemål?

Regionen arbetar för en långsiktig plan med fokus på 2035 för hälso- och sjukvården och de aktiviteter som måste genomföras på vägen dit.

Hur blir jag som medborgare, patient trygg?

Det finns fyra perspektiv:

- Jag får stöd att främja min hälsa
- Jag är en aktiv och självklar partner i vården
- Jag får vård nära mig på nya sätt
- Jag får en god och samordnad vård

Under diskussion i patientrådet framkommer det att ovanstående ~~är det~~ är mycket viktiga delar i vården och särskilt viktigt att belysa även funktionshinder perspektivet.

En övergripande tidsplan för arbetet finns för 2018:

- Februari, diskussion av målbild och förankring i verksamheterna
- Mars-April medborgardialog (medborgare, patienter, medarbetare, kommuner m.fl.)
- Juni förslag på en Strategi

Bifogar bildspelet, som även är utskickat tidigare till patientråds ledamöter som deltog på mötet 26 februari. Bifogar även inbjudan om samtal framtidens hälso- och sjukvård.

§ 7

Regionråden informerar om aktuella frågor

Anders Öberg och Glenn Berggård informerar om vårdplatserna i regionen.

MÖTESDATUM

Det finns både fastställda, disponibla och tekniska vårdplatser på våra sjukhus.

En korrigerig av fastställda vårdplatser på sjukhusen syftar enbart till att möjliggöra korrekt uppföljning och redovisning. Tekniska vårdplatser, exempelvis intensivvård och förlossning innebär att patienten som vårdas på tekniska vårdplatser samtidigt är inskrivna på en vanlig vårdavdelning.

De disponibla vårdplatserna är de plaster som verksamheten kan bemanna utifrån bla antal sjuksköterskor. Bristen på sjuksköterskor är särskilt akut i Gällivare och Kalix men även inom vissa specialiteter på Sunderby sjukhus.

Fullmäktige debatterade vårdplatsfrågan och beslutade att inte minska antalet platser på Sunderby sjukhus trots att de idag används på annat sätt. Det gällde verksamhetens föreslagna förändring av sammantaget 25 platser, 6 platser på kirurgen då allt mer operationer är dagkirurgi, 18 obstetrik, kvinnosjukvård, bb, förlossning eftersom allt fler patienter kan övernatta på patienthotellet. Obstetriken lokaler används idag för hjärtintensivens verksamhet.

Norrbottnen har i genomsnitt 2,88 vårdplatser/1000 invånare jämfört med i övriga landet som har i genomsnitt 2,44 vårdplatser/1000 invånare.

Regionfullmäktige har beslutat:

- att from 1 mars 2018 införa avgiftsfri vaccination mot pneumokocker för de som tillhör riskgrupperna

§ 8

Förslag från TRN, funktionspolitiskt program eller plan

Christian Lindgren HSO ger förslag till att Region Norrbotten att i samverkan upprättar ett funktionspolitiskt vårdprogram. Förslaget är att tillsätter en arbetsgrupp ca 7 personer (ca 4 HSO + 4 från verksamheter i regionen).

Funktionshinder rörelsen önskar få vara delaktiga i arbetet som skulle vara en viktig signal ut i civilsamhället. Syftet är att programmet ska ge en vägledning för vården och öka kunskapen till politiker och personal i funktionsrätten.

Beslut: Regionen initierar ett uppstartsmöte för dialog, Åsa Heikkilä och Birgitta Nordstöm i Regionen tillsammans med Christian Lindgren HSO utser representanter.

I Regionen pågår idag ett upplägg för bemötande utbildning till all vårdpersonal så arbetet med att jobba fram en funktionspolitisk inriktning ligger precis rätt i tiden.

Finns även förslag från HSO att ändra namn på Tillgänglighetsrådet.

Regionråd Anders Öberg önskar vila med frågan ang namnbyte då vi gjorde det så sent som 2016.

§ 9

Övriga frågor

MÖTESDATUM

Patientrådet ställer frågan om en strategi skulle kunna upprättas som visar riktning över hälsocentralernas arbete. Hälsocentralerna arbetar idag inte likvärdigt i tillgänglighetsfrågor?

Regionråd Glenn Berggård berättar att styrelsen kommer under hösten besluta vilken typ av beställning som ska upprättas till primärvården.

Regionrådet Glenn Berggård ber att få återkomma i frågan.

Frågan från patientrådet var finns protokollen publika?

NLL + Förtroendevalda - Tillgänglighetsråd – Protokoll.

<https://www.nllplus.se/For-fortroendevalda/Lanshandikappradet-LHR/>

Önskemål finns från några av patientrådets ledamöter att det är separata dagar för varje patientråd togs återigen upp och frågan hänskjuts till beredningen.

§ 10

Kommande sammanträde

Beredning sker 13 Mars Regionhuset lokal 1:an

Nästa sammanträde 28 Mars Sunderby folkhögskola

§ 11

Sammanrådets avslutning

Anders Öberg tackade de närvarande och förklarade sammanträdet avslutat.